

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 94.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 15. MAJA — SATURDAY, MAY 15, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Stavka v jeklarski industriji - Lewis in Green v boju

CIO jeklarska unija pozvala 27,000 delavcev v Jones & Laughlin podjetju na stavko. — Unija zahteva pravico kolektivnega pogajanja. — Ostale neodvisne jeklarske družbe utegnejo slediti. — Vlada posreduje pri pogajanjih.

Pittsburgh, Pa. — Stavkarska epidemija je končno zajela tudi orjaško jeklarsko industrijo. Točasno ste prizadeti od nje sicer samo dve družbi, ena od njih Jones & McLaughlin Steel Corp., toda grozi se razširiti, da bo v njej udeleženih par stotisoč delavcev.

Stavka v omenjenem podjetju je izbruhnila v noči med sredo in četrtkom in je vseh 27,000 delavcev, kar jih družba zaposluje, pustilo delo. Okrog tovarne so postavili močne vrste piketov, da bi brez resnih spopadov skoraj bilo nemogoče morebitnim stavkokazom iti na delo. Picketirali so tudi na čolnih na Ohio reki, ob kateri tovarna leži, da so dohod tudi od te strani preprečili. Družba pa očitno nima namena, da bi kršila stavko, in je dala za preči svoje obe tovarni, namreč v Pittsburghu in v Aliquippa. V tovarnah so dovolili stavkarji ostati le peščici mož, da skrbje za ogenj v plavžih in pazijo na mašinerijo.

Kakor se je v svojem govoru izrazil voditelj unije jeklarskih delavcev, ki spada v CIO organizacijo, Ph. Murray, se je stavka proglasila za namenoma, da se prisili družba k upoštevanju Wagnerjevega zakona in sklene kolektivno pogodbo z unijo. Povdaril je, da so se vse neodvisne jeklarske družbe v Ameriki zedinile, da ne bodo sklenile unijskih pogodb, in Jones & Laughlin je ena teh družb. Skupno zaposlujejo te neodvisne jeklarne okrog 200,000 delavcev in CIO unija je po enoletnem organizatoričnem delu med jeklarji toliko močna, da je zdaj lahko odkrito nastopila. Takoj drugi dan, v četrtek zvečer se je pridružilo stavki še okrog 6000 delavcev v Pittsburgh Steel Co. Druge neodvisne jeklarne, namreč Bethlehem, Republic, National in Youngstown pridejo kmalu na vrsto, ako se bodo upirale sklenitvi kolektivne pogodbe.

Murray se je tudi izrazil, da ne stoji solidarno za stavkarji samo ostali jeklarski delavci, marveč, da jim je celokupna sila CIO pripravljena priskočiti na pomoč. V tovarnah pa so tako nevzdržne razmere, da je bil že zadnji čas, da je delavstvo poseglo po samopomoči. Pripravljene pa so bile družbe na skrajno borbo, je nadaljeval Murray, kajti v tovarnah imajo velike zaloge municije, plinskih bomb in drugega takega materiala, primerne za industrijalno vojno.

Mirovna pogajanja, da se poravnava stavka v Jones & Laughlin, so se otvorila takoj drugi dan, v četrtek; federalni posredovalec J. F. Dewey je v ta namen poklical na konferenco družbinoga pred-

NOV NAČRT ZA DELAVSTVO

Predsednik bo stavil nov predlog glede plač in časa.

Washington, D. C. — Iz vladnih krogov se poroča, da bo predsednik Roosevelt še tekom tega meseca poslal v kongres predlog, s katerim bi se uravnaval delovni čas in plače in obnem, da se prepevo prevoz iz ene države v drugo produktov iz takih podjetij, ki bi se tega zakona ne držala. Istočasno bi predlog vseboval tudi določbe glede prepovedi otroškega dela. Predsednikovi svetovalci povdarjajo, da bi vrhovno sodišče ne nasprotovale zdaj več takemu zakonu, računajoč na podlagi njega zadnjih izrekov.

KONČNI REZULTAT KRONANJA

London, Anglija. — Ako se potegne črta pod teatrom, ki se je vršil zadnje sredo v tukajšnjem mestu, in se seštejejo dogodki dneva, se dobi sledeči rezultat: Nedoločeno število tisočev, ki so si nakopali prehlad s sedenjem na ulicah v mrzli noči, da ne izgube prostora; 10,000 raznih slučajev ponesrečenja in onesveženja; dva smrtna slučajja; pijančevanje v povečani meri zlasti v revnejših delih mesta, ker ni bilo ta dan nobenih omejitev za krčme; ulice nastlane za razno navlako in odpadki; na milijone in milijone denarja poganega v zrak za prazni, zunanji blišč; Jurij VI. pa ni nič bolj kralj, kakor je bil v terek.

ŽENITEV NI ZNAK SLABOUMNOSTI

Chicago, Ill. — Nečake in nečakinje 75 letne Mary S. Fagan je bolelo srce, ko so videli, da jim je šel po vodi njih up po dediščini pol milijona dolarjev, katere je imela ženska. Stari teti je namreč padla v letu 1933 čudna ideja v glavo, da se je šla poročiti z nekim 37 letnim možkim. Umrila pa je par mesecev po poroki. Nje sorodniki so vložili tožbo za dediščino, češ, da ženska ni bila pri zdravem razumu, ko se je poročila in da poroka ni bila veljavna. Sodnija pa je zadnje sredo po mesec dni dolgi obravnavi odločila, da so njih trditve brez podlage in da torej z dediščino ne bo nič.

sednika, H. E. Lewisa, in unijskega voditelja Murraya. Družba se je že prej izrazila, da je pripravljena podpisati kolektivno pogodbo, toda le pod tem pogojem, da se postavijo neunjski delavci na enako stališče z unijskimi.

KATERI MILJARDER?

Nye zahteva, da mora Dodd imenovati fašističnega milijarderja.

Washington, D. C. — Razni senatorji so si vzeli za svojo nalogo, da ameriškega poslanika Dodda v Berlinu osmešijo in osramote zaradi njegovega pisma, v katerem je ta opozarjal na nevarnost, da neki ameriški milijarder deluje na to, da se v Ameriki upostavi fašistična diktatura. Dočim je republikanski senator Nye pozval Dodda, naj po imenu pove tistega milijarderja, je pa senator Borah ožigosjal Dodda, češ, da je sramota za svojo deželo, in senator Fish je stavil zahtevo, da se poslanik odpokliče.

ORGANIZACIJSKO DELO CIO

Chicago, Ill. — Predsednik unije avtomobilskih delavcev, H. Martin, je zadnje sredo podvzel kampanjo, da organizira v svojo unijo, ki spada pod CIO, vse osebe v tem mestu, ki so zaposlene v avtomobilski stroki, kakor delavce v garažah, uslužbence v agencijah in celo prodajalce avtomobilov. Isti dan je tukajšnji odsek delavske federacije objavil, da ste bili iz federacije izključeni dve uniji zaradi svojih simpatij z CIO, in sicer unija učiteljev za izobrazbo odraslih in unija stenografinj, tipkaric in knjigovodij.

OTROK UBIL OČETA, DA BRANI MATER

Chicago, Ill. — 38 letni črnc C. McCormick, 4259 S. State st., je preteklo sredo zvečer podlegel v bolnici rani od strela iz revolverja, ki mu jo je zadal njegov lastni sin, 11 letni John. Kakor poveduje otrokova mati, je postal otrok razburjen, ko je mož njo pretepal; stekel je po revolver in pomeril v očeta v hrbet.

NUNA SE SMRTNO PONESREČILA

Chicago, Ill. — 47 letna sestra Adrian je v sredo zjutraj na neugotovljen način padla skozi okno iz četrtega nadstropja samostana pri Lourdes višji šoli, 4034 W. 56th St., in se na mestu ubila. Porota, ki je slučaj preiskala, je izjavila, da gre za nesrečo. Ime pokojne sestre je bilo prej Frances Bartczak iz Duluth, Minn., in je stopila v samostan leta 1913.

KRIŽEM SVETA

Calgary, Alta, Kanada. — Družini Chris Jensen iz tukajšnjega predmestja so bili na dan kronanja rojeni dvojčki, deček in deklica. V svojem patrijotičnem navdušenju so stari določili, da se bosta po angleški kraljevi dvojici imenovala Jurij in Elizabeta.

Grad Gandolfo, Italija. — V tukajšnjem letovišču, v katerega se je nedavno preselil, je papež Pij preteklo sredo, na svoj god, sprejel v avdienci številno delegacijo romarjev. Med to skupino je bilo tudi 800 parov novoporočencev.

Dunaj, Avstrija. — Nekatero govornice trdijo, da bo prihodnji ponedeljek Mussolini obiskal Hitlerja, in sicer, da se bo sestane vršil v Hitlerjevem bavarskem bivališču v Berchtesgaden. Z njim bo prišel nemški minister Georing, ki bo v ta namen ta teden odpotoval v Benetke.

POGROM PROTI KATOLIČANOM

Berlin, Nemčija. — Zadnje sredo so naziji ponovno izvršili več činov, ki kažejo njih sovražnost proti katoličanom. Tako je policija v mestu Diusburgu dala zapreti neko katoliško bolnico, in sicer pod pretvezo, da ni zmožna nuditi pacientom dovolj izvežbane postrežbe. V mestu Braunsbergu je bil od sodnije obsojen neki mlad katoliški duhovnik na 12 let trdega de-

LEWIS ODKLONJA SPRAVO

Federacija mora prevzeti načela CIO, predno bo sporazum mogoč, pravi Lewis. — Porast članstva obeh organizacij.

Washington, D. C. — Med CIO in med ameriško delavsko federacijo ni mogoč nikak sporazum. To je vodja CIO, John Lewis, izrečno izjavil zadnje sredo zvečer na zborovanju unije izdelovalcev ženskih oblek. Ta unija je napravila mali poizkus, da bi obe organizaciji privedla do sprave, toda Lewis je vse take domneve gladko pobil, rekoč, da niti stotisoči delavcev, organiziranih v CIO, niti on sam, ne žele sprave z delavsko federacijo, ter končal: "Ako federacija želi mir, potem naj poda izjavo, da je pripravljena pristati na načela, na katerih je bila ustanovljena CIO."

Obe delavski organizaciji ste si z vsaj ljutostjo v laseh in skušate druga drugo prekositi. CIO je itak že čeli čas izredno aktivna in je s svojo delavnostjo vzbudila k večji organizatorični vnemi tudi federacijo. Tako poročate obe, da njuno članstvo po številu hitro narašča. Federacija pravi, da jih ima nekaj manj kot tri milijone, dočim trdi vodstvo CIO, da ne ve sicer za natančno število svojih članov, ker so se šele pričeli izdajati čarterji, vendar pa je prepričano, da jih šteje več kakor federacija. Ta spor, drugače obsojanja vreden, je torej vsaj toliko dobrega storil, da je vzbudil v masah delavstva organizatorično zavvednost.

la, na kar bo interniran; 18 drugih soobtožencev je dobilo več mesecev ječe; proti njim je bila vložena nazijem priljubljena obtožba nemoralnosti. Pod isto obtožbo je bil v mestu Freiburgu obsojen neki star duhovnik.

Iz Jugoslavije

Iz pohlepa po zavarovalnini je lastnik zažgal hišo in s tem povzročil nevarnost v kateri bi skoro našlo konec sedem ljudi. — Povodenj na Notranjskem dela veliko škodo. — Smrtna kosa. — Razne vesti.

Z zavarovalnino si je hotel pomagati

Maribor, 22. aprila. — Končno se je remšniškimi orožnikom le posrečilo da so razvozljali skrivnostni požar, ki je v noči od 12. aprila uničil kajžo posestnika Ivana Robnika iz Remšnika št. 35, v kateri je stanoval najemnik Jelen s svojo ženo in 5 malimi otroci. Požar jih je zajel sredi noči v najtrdnjšem spanju. Edina sreča je bila, da je ogenj zajel poprej kurnik, preden je prišel do spalnice. Kokoši so s silnim kokodakanjem prebudile Jelena, ki se je takoj zavedel nevarnosti ter v zadnjem trenutku rešil ženo in otroke iz goreče hiše. Oteli pa so vsi samo go- lo življenje, ker ni bilo mogoče rešiti iz poslopja ne obleke, ne opreme, tako da so reveži ostali samo v spodnji obleki, v kateri so spali. Po okolici se je začelo takoj šušljati, da je bil požar podtaknjen in da je zažgal bajto lastnik Ivan Robnik sam, da bi dobil zavarovalnino. Ta govorica je prišla na uho orožnikom na Remšniku ki so takoj začeli z odločno preiskavo ter jo zaključili s popolnim uspehom. Nekateri sosedje so vedeli povedati, da jim je Robnik večkrat tožil, kako ga tišče dolgov in da si ne ve drugače pomagati, kakor z zavarovalnino, ki jo bo dobil za svojo kajžo, katero namerava zažgati. Pravil je, da ima kajžo zavarovano za 10.000 Din, vendar si pa postavi lahko lepšo za 3000 Din, tako da bo mu ostalo od zavarovalnine 7000 Din "čistega." Nekoč je nagovarjal celo svojega najemnika Jelena, naj zažge bajto ter mu ponujal zato 200 Din. Tudi Robnikova žena je izjavila, da jo je mož kritičnega večera, ko se je spravljal spat, vprašal, če bi zažgal hišo. Ker mu je rekla, naj napravi, kar hoče, ona ne bo za nič odgovarjala, se je vlegel, čez nekaj časa pa je vstal ter odšel iz hiše. Na podlagi teh dokazov je Robnik dejanje priznal in ga podrobno opisal.

Voda le prav polagoma upada, komaj 5—7 cm dnevno, pri vsakem novem dežju pa začena zopet naraščati, iz česar sledi, da požiralniki zelo slabo delujejo. Povodenj povzroča tukajšnjemu prebivalstvu na travnikih in njivah ogromno škodo. Na travnikih bo letos zaradi povodnji samo ena košnja, njive pa bo mogoče obdelovati šele meseca junija, ker so prenamočene. V Malnih je voda poplavlila Andreju Milavcu mlin in žago, zalila je celo spodnje prostore stanovanjske hiše in seveda naredila veliko škodo.

Smrtna kosa

Pri Dev. Mariji v Polju je dne 20. aprila umrl tamošnji župnik in duhovni svetnik Janez Müller. Rojen je bil leta 1862 v Zabnici pri Škofji Loki in v mašnika posvečen leta 1887. Služboval je v Smledniku, na Brezovici pri Ljubljani, v Dolskem in od 1. 1908 pri Dev. M. v Polju. — V zdravilišču Leonišče v Ljubljani je umrl 21. aprila Franc Borč. Vidmar, župnik v Česnjicah pri Krašnji. Rojen je bil v Hinjah leta 1885, v mašnika posvečen leta 1911.

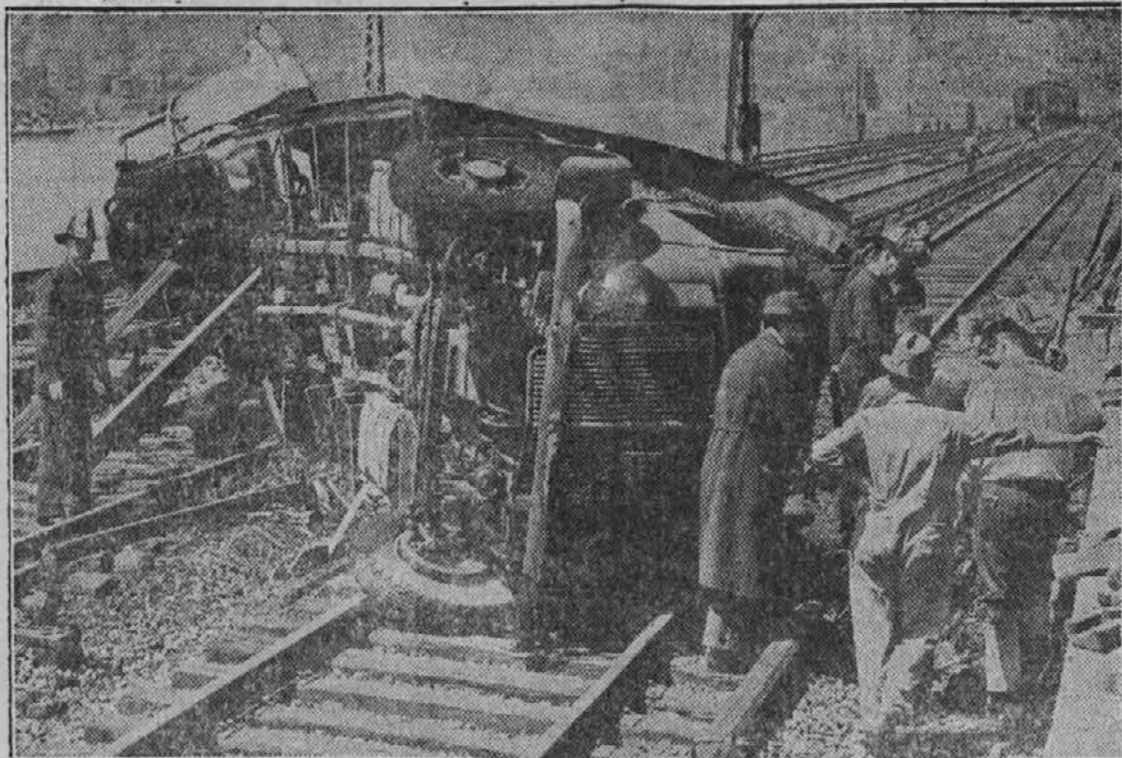
Nezgodna kolezarja

Nekega večera je 19 letni trgovski pomočnik Štefan Frank zavezil v temi s svojim kolesom v neogrjeno globoko apneno jamo, ki je bila napolnjena z vodo in ugašenim apnom. Doleta bi ga bila strašna smrt v apneni brozgi, če bi srečen slučaj ne bil prinesel mimo Valterja Bobanca, stavca v Cirilovi tiskarni v Mariboru, ki je ponesrečenca potegnul iz apnene jame.

Obešen

Obešenega so našli pred kratkim posestnikovega sina Josipa Puklja na Pesnici. Nihče ne ve, kaj je fanta pripravo do tako žalostnega konca.

ČE VOZI TRUK PO LASTNI PAMETI

Nekemu vozniku v New Yorku je njegov truk "ušel". Pustil ga je na cesti, a ga ni dobro zavrli, in vozilo je zdrvelo po klancu navzdol, se pri tem ognilo avtomobilom, parkanim na obeh straneh, toda končno je treščilo skozi ograjo ob železniški progi ter se na progi prevrnilo in vnelo. Slika kaže truk v njegovem končnem položaju.

DENAR V STARI KRAJ

vošljamo po dnevnem kurzu. Včera so bile naše cene:

V Jugoslavijo:		V Italijo:	
Za:	Din:	Za:	Lir:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500
\$ 11.65	500	\$ 57.00	1000
\$ 23.00	1000	\$ 112.50	2000
\$ 45.00	2000	\$ 167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust.
Za izplačila v dolarjih:
a \$5. pošljite \$5.75. — Za \$10. pošljite \$10.85. — Za \$25. pošljite \$26.00.
Vsa pisma pošljite na:
JOHN JERICH
849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponekdajkov in dnevov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisil važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZORI! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagajte listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk: Svetovna vojska

Dne 6. aprila l. 1917 je Amerika stopila v svetovno vojsko in je ostala do 2. julija l. 1921. Vse časopise se je spominjalo obletnice vstopa. Spomini so vrlo različni, različni pač od stališča, kakršnega kdo zajema. Ali je Amerika zmagala? Teoretično pač, ker ni bila poražena in je sklepala mir kot zmagovalka. Zmaga je pa zopet vrlo dvomljive vrednosti. Znani komediant Irvin Cobb je na svoj način označil to zmago, ko je vprašal: "Kdo je zmagal, ko je potres stresel mesto San Francisco?" Menda je vojska naša stala do 27 milijard. To še ni vse. Posledice bodo čutili še tisti, kateri bodo še živi slišali glas angelske večne trobente. Oblike teh posledic so zelo različne. Amerika gleda na dan 6. aprila l. 1917 lahko s precej hudo potrtostjo.

Bila pa je svetovna vojska, in prav v prvi vrsti smo bili tu udeleženi mi Slovani, morda v vsi zgodovini še nikoli v taki meri. Nekaj narodov je še ostalo izven vrtnice, Slovani smo bili vsi prav v središču. Ako Amerika malo premišljuje na ta dan, ko je vstopila v vojsko, pač ne bo dosti mislila na — Slovane. Mi sami moramo misliti na nas. Kako naj gledamo mi na ves potek?

Obžalujemo žrtve, človeške in materialne. Tudi mi bom jih čutili prav do sodnega dne. Ali imamo vsaj mi samole žrtve? Mislim, da imamo mi Slovani precej povoda, da ne gledamo le na žrtve. Hude so bile, pa le morda niso bile popolnoma zastoj.

Rusijo je vojska s posledicami pri revoluciji skoroda uničila. Sodbe bodo različne. Kolikor zadene naziranja, politična, socialna, verska, so šli Rusi do skrajnosti, ker dalje ni mogoče, šli so do nihilizma, o kakršnem so neki krogi vedno prej sanjali. Nihilizem pomeni sicer uničenje, ampak ves narod ne zapade nihilizmu, in ne more tako lahko uničenju. Uničena Rusija ni, pač pa je povratek mogoč, ker niso mogoče nobene sanje več. Vse so pozikusili, izkušnja pa je najboljša šola, ako ne uniči, in uniči navadno le posameznika. Če je Rusija zmožna ozdravljenja, političnega, ekonomskega in verskega prerorenja, bo ozdravljena in prenovljena. To ni ravno malenkostna pridobitev vojske, dasi so žrtve ogromne, iz slovenskega in morda tudi iz vzhodno-evropskega stališča.

Svetovna vojska je drugim slovenskim plemenom odprla naravnost nova, prej hudo zatvorjena vrata. O novih slovenskih državah lahko kdo misli, kar mu drago, pomanjkljive so, težkoče imajo, dolgo še ne bodo urejene, ampak tu so, nastale so, neka svoboda se jim je odprla, vrata do napredka so odprta, pot je prosta. Kolikor so drugi, v našem slučaju Amerika, pripomogli, ali se tega zavedajo ali ne, cenijo ali ne, vse to je za nas irelevantno, v prav veliki meri so si pomagali Slovani sami, in Slovani imajo povoda dosti, da gledajo na svetovno vojsko iz nekega precej drugačnega stališča. Žrtve so bile, posledice so hude, pridobitve pa nikakor niso malenkostne, morda so celo — sijajne. Kvišku glave!

Hočeš vedeti, kdo je zares do gočasen človek? Nekdo, ki ti res pove, kako mu gre, če ga po tem vprašaš.

V neki kavarni v San Franciscu bereš naslednje: "Vemo, da je vaš ček dober, a ne zaupamo banki."

Postati oče, še ne pomeni biti sposoben za vzgojitelja.

Očetovstvo postavlja dolžnosti, ki jim gre prednost pred pravicami, in zahteva spoznanja, ki ne opravičujejo nadoblasti.

Res možati mož se ne boji vselej priznati moči žene kot matere.

Mati ni dolžna molčati, če oče govori; materino mnenje je enakovredno očetovemu.

MESEC MAJ IN NAŠE MATERE

Cleveland, O.

Pregovor ki pravi, da za žalostjo vselej pride veselje, je resničen. Tako je tudi zopna zima prešla in prišla vesela in zaželjena pomlad in z njo cvetoči maj, ki prebudi vso naravo in zaneti življenje v vsaki vejici in vsaki travnatki bilki. Ptičke pojo, ko jim lahni spomladanski veter ziblje mladi zarod v skrbno izdelanem gnezdu, zeleni log skrivnostno pošepetava; žvižga si pastirček kivaruje svojjo čredico in celo potoček vselejše žubori in priliva cvetkam, ki so si upale v njegovo bližino. Vse je lepo in veselo in tudi sv. cerkev je ta najlepši mesec posvetila nebeski Materi in jo imenovala Kraljico maja.

Pa še nekaj ima mesec maj privlačnega za nas in to je Materni dan, katerega smo praznovali v nedeljo 9. maja. Ob tem dnevu smo videli, kako je vsakdo skušal svojo mater razveseliti. Toda, koliko nas je, ki ta dan nismo mogli stopiti pred svojo mater in ji podati sopek vdanoosti. Le v duhu je naše srčno brepenenje splavalo tja daleč čez morje v hiško, kjer še živi naša ljubezen, četudi morda že sključena od teže let, žrtev in trpljenja. Skrb je razorala poprej cvetoča lica, suhe koščene roke komaj še prebirajo jagode rožnega venca in z uvelimi ustnicami molji za dušni in telesni blagor svojih otrok. Četudi so ti otroci že odrasli in so daleč razkropljeni po svetu, je v njenem srcu še vedno ona goreča ljubezen, kot je bila takrat, ko nas je pestovala in nam nad zibelko prepevala uspavanke ter sklepala naše ročice k molitvi. Le v materinem srcu je prava ljubezen, vsaka druga je le kot pene v morju, ki le lepo šumljajo, pa pridejo valovi in jih potopijo.

Če stopimo nazaj v pomlad našega življenja, ko smo veseli skakali okrog svojih mater, ne vedoč kaj pridrve valovi hudobnega sveta in nas potisnejo na obalo življenja: kako srečni so bili tisti dnevi. Mati nam je bila kot živi maj, mi smo pa bili nji kot žive majniške cvetice, ki nam je prilivala s svojo ljubeznijo.

Gorje mu, komur umrje mati v nežni mladosti. Z materjo je zakopana vsa radost, vse veselje. Čuti se zapuščenega, nikogar nima, ki bi mu potožil srčne boli. Srce, ki ga je ljubilo ne bije več; roke, katere so ga objemale so trde; ustnice ki so ga poljubovale so mrzle; oči ki so ga

čuvale so mrtve. Nobene tolažbe ni zanj več na svetu. Pač! Ne obupaj. Še ena mati je, ki je resnična mati vseh zapuščenih; — poklekni pred šmarnični oltar in zajmi iz studenca majniške Kraljice, ki je Mati vseh zapuščenih.

Lepo je to, da se mater vsaj enkrat na leto javno spomnimo, pa naj bodo žive ali mrtve, saj nam je bila mati najljubše na svetu. — Prav lep pozdrav vsem novim naročnikom.

Apolonia Kic
MESEC MAJ

Chicago, Ill.

Podala bi rada v javnost par vrstic v tem najbolj priljubljenem listu Amerikanskem Slovencu, ki je moj zvesti tovariš vsaki dan. — Pred nedavnim sem se sestala z mojo prijateljico, ki mi je rekla, da je bila presenečena, ko je brala moj zadnji dopis. Prosila me je, naj bi še kaj napisala, zato tukaj izpolnujem njeno prošnjo.

Nahajamo se v mesecu maju, ki je najlepši mesec celga leta. Spominjam se, kako smo v starem kraju hodili ob večerih k šmarnicam. Tudi če smo bili še tako utrujeni, nismo zamudili nobenega večera, da bi ne šli in počastili Marije majniške kraljice. Pa je mesec maj posvečen tudi materam. Lansko leto sem ob tem času še dobila goreče pozdrave od moje drage matere, ko je pa nastopil prvi mesec v tem letu, so moja mati umrla. Vedno so si želeli videti še enkrat svoje sinove in hčere, kateri smo v tujini, pa nam ni bila dana prilika, da bi izpolnili njene želje. Vsakdo izmed nas gleda da oskrbi svoje družine in prav težko mi je bilo, ko mi ni bilo mogoče, da bi še enkrat gledala v mili obraz svoje matere, ni mi bilo mogoče, da bi jo bile pokropile moje solze; umrli so v vasi Prevalja, fara Hinje. Pisali so se Elizabeta Lovše, njih deklisko ime je pa bilo Škufca, rojeni na Zverčem. — Draga mamica. Prvo spomladansko sonce je posijalo na vašo gomilo, pod katero počiva vaše telo na hinskem pokopališču poleg cerkve Matere božje, v katero ste zahajali na kor prepelav vsako nedeljo, dokler ste bili še ledih, čeravno je bilo od vašega doma skoro pol četrte ure daleč. Koliko lepih pesmi ste prepeli in kolikor ste jih mene naučili, katere so mi še vedno v spominu. Lepe zglede ste mi dajali in lepe nauke. Zadnji pogled na vas tam v Ljubljani, na vlak in poljub na vas, mi je še živo v spominu. Ko se je začel pomikati sem vam še en-

krat, zadnjič zaklicala zbogom mama, vi pa meni zbogom hčerka. Dokler ste vi živeli, so moje misli vedno plavale čez široki ocean v rojstno hišo. Mama, najdražji je spomin na vas, dasi imam očeta še živega, in mi ne bo nikdar ugasnil. Vedno mi boste v mislih, dokler bom žive la. Bog naj vam poplača vsa vaša dobra dela in mirno počivajte v domači grudi. Z vami sem izgubila vse starejše, razun očeta in ene tete, Ana Strekal, ki še živijo, ki so starejši kot moja mati. Omenjena teta se nahaja v Hinjah pri svoji hčeri Zofiji. Zaradi številnih smrtnih slučajev je prišlo Štrekljičevo posestvo vse v druge roke. Omenjena moja teta ima enega sipa in eno hčer v Ameriki, ki pa menim, da nič ne pišejo svoji materi, ker sem dobila sporočilo, da bi njihova mati rada vedela kje se nahaja njen sin Steve Strekal in hči Marija. Zadnje čase se je ona nahajala v Leadville, Colo., in se je po prvem možu pisala Skerbec, sedanje ime mi ni znano; navadno so jo pa klicali Štrekljičeva Mary. Če kateri ki te vrste bere ve zanj, naj ji pove, da naj piše svoji ostareli materi; lahko pa tudi meni piše, ker sem njena sestrična.

Antoniette Blatnik
1973 Evergreen Ave.
Chicago, Ill.

PETER ŽAGAR GOVORI

Willard, Wis.

Ravno mi je rojak prinesel "Prosveto," oziroma član SNPJ, in mi pravi: Poglej jih, kako se znajo prati sami sebe. Pa veš, "žajfaj" črne bika dokler hočeš, nikdar ne boš iz njega napravil belega. Tako se tudi ti tam na Lawdalle ne bodo nikoli oprali, zlasti ne pri meni, kakor tudi ne pri tistih, ki vedo, kako so me izkoristili po 23. letih, ob enem z menoj seveda tudi družino osem članov.

Ta član, oziroma rojak, mi je bil poprej pri moji aferi velik nasprotnik. Takrat se ni zavedal, in pravi, da se večina članov ni zavedla, ko smo bili tebi nasprotni, ko si se pogajal za pravico. Toda danes vedo in če bi bil še pri društvu, bi gotovo že imel društvene knjige v rokah. Dajlje mi še reče: "Mar veš, kdo sta tisti dve osebi, ki sta podpisali zapriseženi izjavi, da ti in žena nista dobila podpore?" — Da, pravim, vem. To sta moja bližnja prijatelja, ki nista člana Jednote in sta podpisala pod pogojem, da se njuni imeni ne izdajo in to je bila glavnemu uradu zadnja bilka, za katero so se oprjeli, da se ne izplača podpora. To je glavni odbor zahteval od mojih tožiteljev. Potrjevalo se je vse v imenu društva, društveniki pa, razun par članov, ki je to potrjevalo, niso vedeli ničesar o tem. Potem so se pa

pred svojimi pristaši hvalili, da z resnico ne moreš naprej. Krivica se nam je dobro obnesla in sedaj ne bo več Zagara stikal po društvenih knjigah. To je bilo glavnemu uradu po volji, ker so me imeli na črni listi.

Svoboda, demokracija, upoštevanje pravil od strani glavnih odbornikov, naj si delegatje zapomnijo za prihodnjo konvencijo. Zapomnijo naj si. Kakšni spoštovalci pravil jednote so prav pri koritu, bom na kratko opisal. Naj omenim le glavne točke, kako te znajo ignorirati. Če te ne morejo direktno izključiti, tako dolgo rujejo in hujskajo proti tebi, da se človek tega naveliča in pusti sam, kot sem jaz in je mnogo drugih, ki so bili stari člani, pa so bili izignorirani na stara leta, potem, ko so poprej mnogo krvavih žuljev vplačali v jednoto. Jaz sem po mojem računu plačal v jednoto blizu \$1300 izplačali so mi pa vsega skupaj okolu \$200; tako ostane jednoti lepa svota, nad \$1000. Tako so izignirani drugi in na ta način se potem hvalijo glavni odborniki, kako znajo gospodariti in jednoti pridobivati lepe dobičke. Kako znamo!

Spominjam se usode John Planinca, pred več leti, ko je priobčeval svojo izjavo v nekem listu, ker v glasilu za te ni bilo prostora. Za me tudi ni bilo prostora, zato sem se moral obrniti na list Amerikanski Slovenec, ki je katoliški in dostojni list ter pošten, da se more človek v njem pošteno izraziti. — Kar vidite gori, koliko sem vplačal, so me potem hoteli v javnosti kazati, da sem simulant in da hočem organizacijo izkoristiti. Po tem bo vsak lahko sodil, kaj je bil kršilec pravil. Pri društvu sem bil obtožen in spoznan krivim, ne da bi se priče od moje strani zaslišale. Vzel sem priziv, ker se nisem čutil krivega, na drugo instanco in če bi bilo treba tudi na splošno glasovanje. Pravila pač govore, da sodba ni poprej veljavna, dokler jo ne izreče naj višja instanca, tako dolgo je član aktiven član. Upoštevaajoč pravila sem šel prihodnji mesec na sejo kot vsak drugi član, da plačam mesečni asessment. Društveni tajnik mi pa reče, da od mene ne sprejme asessmenta, ker da sem izključen iz društva in organizacije in to kljub temu, da sem imel na to priziv. Prebral je pismo glavnega tajnika, da ne sme uzeti asessmenta od P. Ž. Nato mi, ker je bil zelo hudomušen naprednjak, ukaže: Rokaj Žagar, želim, da se od straniš z društvene seje, ker ti nisi več član društva ne organizacije. — Tako sem kar v hipu postal iz društvenega sobrata "rojak." Nato sem poslal čeli asessment, za celo družino, v svoti \$6.63 na glavnji urad, pa mi tajnik vrne denar, češ, da sem izključen. Moj priziv se ni

Resni in šaljivi dogodki.

Zbira M. B.

V neki knjigi sem čitala tole mično storijo: V Newgate sta imela biti obešana dva moža; ravno ko sta imela vrvi okrog vratu, se je za bik, katerega so peljali v mimo v Smithfield, iztrgal iz vrvi in se zaletel na desno in levo med množico, ki je bila prišla gledati obešanje. Prestrašeni ljudje so bežali na vse strani, a eden izmed obešencev reče tovarišu: "Veš, Jaka, sreča je, da nisva tudi midva med tisto množico." Torej, to sicer povzroča smeh, vendar, obenem je tu tudi dosti filozofije, ki nas uči, da če smo še tudi v težkih stiskah, težkem položaju, pa pogledamo okrog sebe, pa vidimo ljudi, s katerimi ne bi hoteli zamjenjati. Če so še tako črni oblaki nad nami, gledamo lahko doli še na temnejše prostore: in tedaj moramo biti pač hvaležni, da nam le še včasih prisije solnce skozi oblake.

Irski popotnik je prišel v neko mesto in ko je hodil po cementiranem hodniku, je bil napaden od lajajočega psa. Irec se prikloni, da bi pobral kamen in psa odgnal, pa kamen je bil zacementiran v hodnik. Z veliko neemeljavo se izrazi Irec: "Arrah, kakšna dežela pa je to, kjer so kamni privezani, a psi pa odvezani."

Mož-velikan, ki je vedno prav dosti pojedel, je nekaj zbolel in se pritožil prijatelju, da je zgubil "apetit". — "Apetit si zgubil — kaj?" mu ta odgovori. "Veš prijatelj, le to upam, da tvojega 'apetita' ne bo našel kak revnejši človek, kajti v enem tednu ga bo spravil na beraško palico."

upošteval in preteklo je tri mesece, predno je porota mogoče zadevo vredila, ki pa ni našla nobene krivice nad menoj in sem bil potem še dve leti v organizaciji. Med temi tremi meseci sva bila z ženo bolna. Najina podpora je bila skupno \$28. in se nama še do danes ni izplačala in tudi ne vem zakaj ne, dasi so asessment ves pobrali, tudi za nazaj. — To je pravica in vpoštevanje pravil. Mar ni to skrajno izkoriščanje? — Vse to sem hotel še bolj podrobno in jasno objaviti v glasilu, a ni bilo prostora; so mi pač hoteli djati roko na usta, zato sem se obrnil na list 'Amerikanski Slovenec,' katerega smatram za najbolj pravičnega.

Čital sem izjavo rojaka Math Tekaveca. — Dragi rojak, tudi tebe nameravajo izkoristiti po 15 letih. — Naj še omenim, da nameravam v kratkem opisati, kako so me imeli na črni listi v glavnem uradu. Bo nekaj zanimivega.

Peter Žagar

Širite in priporočajte list 'Amerikanski Slovenec'!

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE

(17)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Četudi je bil čarovnik napad divji in hiter, vendar ni Tarzana nasil nepriljubljenega. Zavedel se je nevarnosti v kateri se je ta trenutek nahajal, toda ni ga spravilo iz ravnotežja. S svojo železno pestjo je pograbil čarovnikovo roko, jo stisnil kot s kleščami in čarovniku je daritveni nož padel na tla.

Opica Nkima je v strahu vrescaje begala po vejah drevesa, Tarzan je pa pograbil čarovnika z obema rokama in ga dvignil visoko nad svojo glavo. Črncem se je videlo, da ga je dvignil kot dvigne veter suh list, zato so vsi presenečeni gledali ta nenavaden prizor in občudovali močnega Muzino ter vanj verjeli.

Ko je opica Nkima videla, da je Tarzan obvladal divjega črnca Sobito, je začela na drevesu skakati in tpti proti Tarzanu: "Ubij ga, ubij ga!" — Nkima je bila mala, toda pogumna in osvetle željna opica — seveda samo tačkrat, kadar je bila na varnem. Toda Tarzan ni hotel čarovnika umoriti, vrzel ga je na tla.

Trdo je čarovnik padel na tla in boleli so ga železni prijemi Tarzanovih rok, vendar se je hitro pobral in zbežal. Ko se mu je zdelo, da je že dovolj daleč od silnega belega tuca, se je obrnil in klical proti njemu: "Ti beli mož, ki se imenuješ samega sebe Muzino, boš umrl! Umrl boš strašne smrti, 'smrti s krempiji!'"

ODGOVOR NA: 'KLERIKALNI CIRKUS'

Cleveland, Ohio. — Moj odgovor na "Klerikalni cirkus" je: Kaj imajo franciškanski fantje pri tej stvari? Vi veste jaz ne! Ali ste pisali v treznem momentu tisti spis? Jaz dvomim. Najbrže vas se je lotila "španska", pa ste v vizijah vročice sfantazirali franciškane za — odgovor. Če bi jaz v 3. razredu osnovne šole napisal take forme šolske naloge — učiteljica bi me postavila klečati za vrata. Tako je moj sošolec pisal o predmetu domačih živali, takrat o mački — ponavljal se je vsak začetek stavka: Mačka miši lovi. Mačka je zvita. Mačka je siva. Itd. Ravno tako vi ponavljate: franciškanske fante in zopet obratno. Ali ni škoda papirja?! Na vsak stavek lahko odgovorim. Da se dvajsetkrat ne ponovijo iste besede se omejim le na gotove točke.

Pojdva po vrsti. Ustaviva se najprvo: "Zdaj so pridobili nekoga člana SNPJ. v Clevelandu, da je ignoriral pravila naše jednote." — In zdaj vam stavim vprašanje: kdo me je pridobil? Prosim dokažite!

Drugič: Kaj sem jaz ignoriral? Sami veste, da ste mi kot urednik vzeli svobodo izražanja, zdaj pa kričite: "Primitite tati! Ali vas ni sram pred vsjo javnostjo lagati in potvarjati resnico. Toraj, kdo je krivec? Ali nisem poslal Prosveti v objavo? — kaj ste z njim storili — veste sami! Primoran sem če hočem jasnosti, poslužiti se tiska izven vašega ozkosrčnega svobodomiselnega pojmovanja. Ako daste prostor sobratu Križmaniču v uradnem organu jednote, da naj se uveljavijo v jednoti frama-zonska načela — ali jaz kot član jednote in član Kat. cerkve nimam pravice izraziti svoje mnenje: da katoličan ne more biti prostozidar! Ali ne pravijo pravila: "... da jednota jamči svobodo verskega, filozofskega, političnega in etičnega prepričanja." — Kdo je dosleden, vi ali jaz? Naj sodi vsak izmed čitateljev.

"Na primer omenjeni clevelandski član se ponaša, kako je bil brez malega 15 let dober član. Ni pa pomislil, da dober član se drži pravil na vsej črti." — Sobrat Molek, da smatram se, za dobrega člana, ki je bil celoti v korist, nisem simulant, redno plačeval mesečni asesment, nikdar še suspendiran, tajnik sobrat Fr. Hajni, vam lahko dokaže mojo poštenost, ničesar nisem zakrivil ne proti jednoti, ne društvu, ne članom. Ako pa odklanjam vašo "znanost", saj mi pravila jamčijo svobodo; tako moja — kot vaša! Če ste vi "verniki" ateizma imam jaz z enako pravico biti vernik Kat. Cerkve. Potem dokažite, kaj sem storil napačnega? — "... da se nisem držal pravil svoje jednote na vsej črti."

"Ta član hoče biti zelo 'smart', pozabil pa je, da ima SNPJ. svoje inštanace, ki jih mora vsak član izčrpati, če misli, da se mu godi kakšna krivica..." Toraj po vašem mnenju: čakaj — če ti urednik vzame svobodo izražanja. Poslužili ste se preteveze, da nisem član jednote. Sobrat Molek, ugotovile bi se lahko listine pri sobratu tajniku z mojim podpisom in primerjali rokopolis in bi spoznali, ali sem pravi, ali "fovš". Končno je pa vseeno kdo piše, odgovoren sem jaz za dopis, ker imate ime in priimek in društveno številko in naslov. Ali bil je preveč svobodomiseln za ozkosrčno pojmovanje Vaše "svobode".

"... in da pravila prepovedujejo napadati člane v drugih listih." — Nikogar nisem napadel, ne morem se izogniti v objektivnosti osebe, če jo imenujem katera nazor reprezentira. "Uredniku Prosvete očita celo vrsto nepravilnosti — ni pa toliko prebrisan, da bi urednika obtožil pred jednotlivimi tribunali, če misli, da je kaj zakrivil." — Povedal sem svoje mnenje po

"svobodi izražanja". Želim si jasnosti, kje se ustavijo meje prostaškega zmerjanja Kat. cerkve, ki je v njenih naukih vključen moj svetovni nazor. Boste prišli morda še tudi pred jednotni tribunal, kar malo potrpljenja.

"Ne, ni storil tega edinega pravičnega logičnega koraka, temveč je letel pred franciškansko sodišče." — Zakaj sobrat Molek pa vi niste storili logičnega — svobode izražanja — dela, da ste dopis enostavno zavrgli. Prvi stranki pustite svobodo izražanja, ker je voda na vaš mlin. Ostalim, ki se ne strinjajo z vašo "znanostjo" pa naj hodijo od Kajna do Pilata, če jim milostno dovolijo povedati svoje mnenje.

"... je letel pred franciškansko sodišče." — Mi ni znano to brat Molek, da imajo franciškanski kakšno sodišče. Ali ste morda fotografirali zrakov, ko sem letel v Lemont. Če ste ga, pošljite mi sliko. (Stroške poravnam).

"Tam bo dobil franciškansko "pravo" — sebe je pa postavil izven jednote." — Upam, da imajo franciškani vsekakor boljše pojme o pravičnosti. "Če me bodo oni sodili", ne bodo postopali morda tako pristransko kot vi v tem primeru. — Pa me vi poskusite postaviti izven jednote, ker sem heretik svobodomiseln vere. Ako je kje kak poglavar pravovernega svobodomiselnstva mi povejte. Verujte mi, da se bom naravnost tja informiral. A kaj — v danem primeru sem smatral vas "autoriteto" na "znanstvenem polju" za edino pravo mesto, kjer se dobe podatki o svobodni misli.

"In zdaj je še tako naiven, da zahteva od urednika celo kopo pojasnil." — Samo na tri točke sem se bil omejil, ki so še vedno odprta neresena vprašanja? Ignorirali ste jih. Dobro se zavedate, da jednota v teoriji je enotna v praksi pa drugo. Z svojim molkom priznate, da je ta stvar: "Quadratura circuli", kar pomeni brezuspešen poskus razdeliti krog v četverkotnike (označi torej nemogočega protislovnega).

"Vsakdo, ki se tako poniža, da gre za njim zaslužiti, da ga ogorčeno članstvo SNPJ. takoj vrže iz jednote." — Pozabili ste postaviti, kar jaz dodam: "Na gramod z njimi tepci, mračnjaki, nazadnjaki, tudi njih denar (ozioroma asesmente, ki so jih v jednoto vplačali) sežgite z njimi vred."

"Petnajst let, se ta član (test case!) ni nič pritoževal šele zdaj je naenkrat "uzaljeno njegovo versko prepričanje". Zakaj baš sedaj?" — Well, ako hočete pojasniti, evo ga: Res je, že davno bi se moral upreti nasilju, ki se izvaja pod masko "svobodne misli". Toda mislil sem si, se bodo že polagoma uleteli, sčasoma prej ali slej jih bo srečalo to, kar v Ameriki nazivljemo: gentlemanstvo, da bodo znali ciniti in spoštovati tudi prepričanje svojega bližnjega. Ali ko sem videl vašo izjavo preteklo jesen ob izstopu iz socialistične stranke, — da vas je vzel več kot četrto stoletja, da ste prišli do spoznanja, (če "znanstveno" niste omenili), da kot tujerodec v Ameriki, niste poklicani za "leaderja" in kot taki, Ameriki ne boste vodili, da je brez pomena plačevati članarino socialistični stranki, ker nič nazaj ne povrne. Sem se zamislil... Človeško življenje je tako kratko, vzame naj novih 30 let, da pridete do spoznanja, kako podlo je blatiti prepričanje svojega sočlana, ki vzdržuje vašo eksistenco, sem sklenil ta proces pospešiti. Priliko ste mi ponudili sami. Zatoraj ravno sedaj!

"In član za "test case" mora biti v Clevelandu, ne v Jolietu, Chicagi, ali kje drugje." — Nekje pač moram biti, ako ne tam pa tukaj, slučajno pa ne vem, ali je za voljo mene konvencija v Clevelandu, ali sem jaz radi konvencije SNPJ. tukaj.

LA GUARDIA ODLIKOVAN OD JUDOV

Slika kaže prizor, ko je bil newyorški župan La Guardia (na desni) od predstavnikov ameriških Judov odlikovan z medaljo. Judje poveljujejo župana, da ima zasluge za zbliznanje med Judi in kristjani.

"In s kakšnimi argumenti je prišel?" — Da, s takim sobrat Molek, da ste retirirali na celi črti. "Do pičice s takimi, ki jih že leta prodajajo Trunki, Slajeti, Breni in druge take kape! Do pičice s takim vejicami in pikami vred." — Thanks for compliment! Preveč me s častjo obdajate, ponosen sem na to akademično izobraženo družbo. Te slave moja malenkost ne zasluži. Mi ni bila dana prilika, da bi mogel ob viru znanosti črpati učenost. In med njimi je celo docent vseučilišča, ki ima profesor in doktorat filozofije. In pravite da: "do pičice s takimi vejicami in pikami vred." — Me znate storiti s to laskavo pohvalo še prevzetnega.

Vi ste prišli do tega spoznanja, tudi jaz sem se približal, ko sem prečital vaš: "Klerikalni cirkus" do tega rezultata. — Vzemi na znanje, pomanjkanje inteligence (osnovne podlage), kajti od človeka, če je zapustil primitivno orodje na polju — čast za kar čast — in se vsedel za uredniški pult, kaj moreš drugega pričakovati, kot tak "znanstven" odgovor.

Z odličnim spoštovanjem,

DODATEK: Ponovno sumničite, da ne pišem jaz. Zgrabili ste za bilko: "Končno pa je vseeno kdo piše; odgovoren sem jaz za podpis." — Ali stvar na tem stavku kaj dokaže, da je druga oseba? In še: "Dalje imate v tem

svojem odgovoru dve latinski besedi (preprost delavec piše latinske citate!) in eno ste zapisali (prepisali!) napačno, kar je dokaz, da latinskega ne razumete."

— Sobrat Molek: Da, kot preprost delavec ne razumem latinsko. Ker ste tudi vi preprost delavec, kako je možno, da ste našli napako v izrazu? V tem predmetu sva oba enaka čevljarja. Včasih se vi tako nagačite z pavovim perjem tujih izrazov, menda se ja ne bojite, da bom vašo slavo zatemnel, če sem ponosen vas in prepisal citat. Poslužil sem se Dr. Aleša Useničnikove: Knjiga o življenju. Prva izdaja str 168. v kateri pravi autor: "Čuda in tajne življenja (Splošno življenjslovje ali biologija v obrisih). Dr. Anton Breclj: "Knjigo o življenju že imamo. Sredi vojnih grozot nam je go podaril naš prvi učenjak — modroslovec; vsebinsko tako popolno in oblikovano, tako dovršeno, kakoršne znanstveno celoto pri velikih narodih. Naj bi postala ta zlata Useničnikova knjiga duševna last vsemu našemu izobraženstvu, zlasti našemu naraščanju, ki mu grozi mamni materializem zameji tisti pogled v dejanski svet kar se vrti pravi in edini smisel življenja." Toliko o tem v naznanje. Mislim, da bivši rektor ljubljanske univerze, bo pač več latinščine. Potem njega "inštruktorja" primite radi neznanja, je njegova napaka, če sem napačno citat ponovil.

ZA NAŠE GOSPODINJE

NEKAJ O DARILIH

"Le kaj naj dam!" Že če se človek takole vpraša, je že na napačni poti. Dolžnostne "pozornosti" so zmeraj suhoparne in darilo, ki ga daš po frezmem preudarjanju, ni nič prida. Nikoli nas ne sme (če so razmere take!) zavesti misel, "da vsaj ne bi preveč stalo!" Vprašati se moramo s srcem: Kaj bo to osebo razveselilo: Kaj potrebuje? Kaj pričakuje od mene? — Tedaj se nam odpro brezštevilna polta za izborjanje in slednjič odloči — cena, denar. Zal? Nikakor, saj je prav to, da nimamo denarja odveč, večkrat povod, da dotični, ki hoče dati kako darilo, tudi bolj pomisli in se česa boljsega domisli. Kdor ima denarja na

pretek, gre v trgovino in zahteva to in ono in plača in gre. Pri tem je navezan samo na svetovanje trgovskih službencev, in bo kupil slabo in suhoparno. Saj je pravilno le to, kar dotična oseba potrebuje, kar jo razveseli, kar jo obogati — in ne tisto, da sploh kaj dobi. — Če smo pri izborjanju daril površni in brez zanimanja, si je škodujemo. Darilo mora izražati željo, da naj dotična oseba, ki darilo dobi, še dolgo lepo misli na nas. Če kupimo take stvari, ki jih sami ne maramo ali če damo darilo, ki ga sarmil "zavržemo, le žalimo obdarovanca. Le tisto darilo, ki ga obdarjena oseba še ceni, ko je namen obdarovanja že zdavnaj pozabljen, je nekaj

7 DNI DO JUGOSLAVIJE
BREMEN - EUROPA
 Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremmerhaven zajamči udobno potovanje do LJUBLJANE
 Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parnikli:
COLUMBUS
HANSA DEUTSCHLAND
HAMBURG NEW YORK
 Izborne želez. zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga Pomagali vam bomo preskrbeti vizeje za obisk ali preselitev vaših evropskih sorodnikov.
 Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE,
NORTH GERMAN LLOYD
 130 W. Randolph St. Chicago, Ill.

vredno in zasluži ime "darilo." — Z darili moramo povzročiti veliko veselja, pa tudi veliko žalosti. Pri darilih ne smemo zmeraj misliti na same uporabljive, koristne stvari. Ali morata oče in mati dobiti zmeraj same nogavice in robce? Pa torbico, smotke in dežnik? Ali ne bi mogli očeta razveseliti s kako lepo knjigo? Pa matere z rožami, z lepimi rokavicami? Na vsak način pa ne spadajo na mizo z darili — čevlji! In prostaško je darovati kako prenarajeno stvar, razen — mogoče — če damo popraviti kako starinsko uro, ki že dolgo ni šla in je kot starina veliko vredna. — V teh časih je hudo z darili. "Niti za najpotrebnejše ni denarja" — pravimo, vendar izdamo marsikak dolar za nepotrebnosti. Ni treba, da damo dosti in drago. Časih bo majhen šopek, ena sama cvetka, bolj za veselje kot bogato darilo, če je podarjeno iz srca in smo tisti večer dobre volje.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Golaž po ogrski šegi.

Vzemi po potrebi pljučne pečenke ali mehkih bržol in jih zreži na debele kocke; zreži tudi za veliko žlico prekajene slanina na drobne kocke, deni oboje v kozo, posoli in potresi za nožev vrh paprike, prilij 4 žlice vina, pičlega pol pinta vode ali juhe; pokrij in praži počasi, da bo mehko. Potem zrumeni na presnem maslu žlico ribanega kruha, lahko tudi malo drobno zrezanega česna, deni to k mesu, poplakni z juho in tudi žlij k mesu, še malo prevri pa daj na mizo.

Zdrobom cmok.

Skuhaj pol funta zdroba v pintu mleku. Ko je zdrob kuhan, ga postavi hladiti. Tri žemlje zreži na kocke, jih prepraži na sirovem maslu ter primešaj k mrzlemu zdrobu. V lončku razpeji tri jajca in malo soli ter zamešaj z zdrobom. Vse skupaj pa dobro zmešaj in oblikuj velik cmok. Čisto krpo pomazi s sirovim maslom. Na krpo položi cmok, zaveži vse štiri ogle in obesi na kuhalni cmok v slan krop, kjer naj pokrit vre tričetrt ure. Kuhani cmok zvrni v toplo skledo, ga razreži in zabeli s sirovim maslom, v katerem si zamerila malo drobtin. Daš s solato na mizo. Če pa hočeš, lahko cmok posuješ s sladkorjem in daš kot močnatno jed s kuhanimi suhimi češpljami.

Rezine z mezgo

Kolikor tehtajo tri jajca, toliko težine vzemi sladkorja, moko

ZAHVALA

Detroit, Mich.

V prijetno dolžnost si štejeva jaz in moja žena, da se javno iz srca zahvalimo moje žene in mojim sorodnikom za "supraj party", katero so nam priredili na prvega maja popoldan za 35 let zakonskega stana, in za lepo darilo "dining room set", kateri nam bo za večno v spomin.

Najprej se zahvalimo moje žene sestri Mary in njenemu možu, Mike Sitar, in družini iz Paw Paw, Mich., mojemu bratu Joseph Judnich in njegovi ženi Katarini ker so dali hišo za prireditev in priredili. Moje žene bratu Joseph Bahor in njegovi ženi iz Paw Paw, Mich., Mike Bahor in žena in družina iz Detroit, Mr. John Požek, Mr. John Klobucar in družina; Mr. in Mrs. John Bahor iz Detroita; Mr. in Mrs. Mike Sitar iz Chicage, Ill.; Mr. in Mrs. Verne Thamos iz Kalamazoo; Mish Rosi Sitar, Miss Kate Tinkovich, Mr. Edy Sitar, Mrs. Katarina Sitar iz Paw Paw, Mr. in Mrs. Walter Prist, Mr. in Mrs. Erikson, Mr. in Mrs. Miken, Mr. in Mrs. Joseph Judnich iz Detroit.

Vsem skupaj še enkrat lepa hvala. Bog Vam povrni kar ne bo nam mogoče. Vam udani
 John in Anni Judnich
 16530 Joslyn,
 (Ogl.) Highland Park, Mich.

in sirovega masla. Sirovo maslo dobro mešaj, da se speni, potem prideni sladkor in moko in tri rumenjake. To dobro zmešaj. Nazadnje prideni še sneg treh beljakov. Pečako dobro namaži, potresi z moko in stresi vanjo testo, ki ga lepo razravnaj in speci. Pečeno razreži na enake kose, pomazi z mezgo in po dva in dva zloži skupaj. Če hočeš, jih lahko še s kakim ledom (glazuro) obliješ.

Svinjska pečenka na japonski način.

Svinjino osoli in posuj s kumino, položi v kozo, prilij pint vode in pokrito peci. Ko postane meso že skoro mehko, ga pomazi z žlico gorčice, v sok pa deni skorjo kruha in peči dalje, da postane mesto docela mehko. Nato ga deni na topel krožnik in pokrito postavi na t. Sok pa zalij s pol pinta kisle smetane in ko prevre, ga prelači skozi sito. Pretlačeni sok zlij nazaj v kozo in daj noter eno ali dve drobno zrezani kislj kumarci, žlicico sesekljane zelenega peteršilja in žlicico kaper, malo popopraj in po okusu še sok malo oksijaj s kisom. Daš z valjanci, krušnimi cmoki, makaroni in sličnim na mizo. Tudi solata je prikladna.

ZA BOLNIKE S SLABIM ŽELODCEM

Teležji zvitki

Teletino za zrezke prav do tankega stolčes in malo osoliš. Za nadev vzameš napol surovo, zmleto teletino in malo kuhane ga priželjca ali kuretine in razmočeno sredico belega kruha. V to goščo ubiješ jajce, poliješ smetane in osoliš; z njo obložiš zrezke. Vsak zrezek previdno sesvaljkaš in prerežeš; pokladaš jih v kozico, da se zvitki lepo opečejo; potem jih daš v ponev, ondi opraviš tudi vsakovrstno zelenjavo, popršiš z moko in nali-

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim naročnikom in vsem rojakom Slovincem v Ottawa, Ill., in tamošnji okolici sporočamo, da je sprejela zastopništvo za list "Amerikanski Slovenec" Mrs. Katarina Bajuk, v Ottawa, Illinois, katera je s tem pooblaščenja sprejemati naročnino za naš list, za knjige naše knjigarne in sploh za vse kar je v zvezi z našim podjetjem. Rojakom jo prav toplo priporočamo, da ji gredo na roko in pomagajo širiti dober tisk med nami.
 Uprava "Am. Slovencea"

ješ vode ali juhe, kjer se zvitki do mehkega dušijo. Preden daš na mizo, odstraniš nitko, s katero so prevezani in sok precediš.

RAZNO

AHILEION POSTANE MUZEJ

Grška vlada je v zadnjem času proučila vse načrte, kako bi se dal izrabiti grad Ahileion na Krfu, ki je bil kakor znano, svojočasno last avstrijske cesarice Elizabete. Sedaj se je odločila, da ga spremeni v muzej. V ta muzej bodo spravljali vse izkopanine in druge arheološke posebnosti otoka Krfa.

PORAST ŠTEVILA KATOLIKOV

New York, N. Y. — Ta teden je izšlo uradno poročilo katoliške cerkve v Ameriki za leto 1937. Iz njega se povzema, da je točasno v Zed. državah nekaj manj kot 20 milijonov katolicianov; njih število je tekem zadnjih deset let narastlo za več kot dva milijona. Skupnih cerkva je 18,526, 1939 več kot zadnje leto. Število duhovnikov znaša 31,649, od teh je 125 kardinalov, nadškofov in škofov.

ODLOŽITI MORAL POUVRATNI POLET

London, Anglija. — Zaradi neugodnega vremena sta bila letalca Merrill in Lambie prisiljena, da sta odložila svoj povratni polet v Ameriko za en dan, namreč od četrta na petek. Kakor je bilo že poročano, sta letalca preletela Atlantik iz Amerike v Anglijo pretekli ponedeljek. Bila sta namenjena, da bosta prinesla v Ameriko prve slike o kronanju.

Katoliški Slovinci, podpisajte svoj list "Amerikanski Slovenec"!

23 LET IZKUŠNJE
 Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
 OPTOMETRIST
 1801 So. Ashland Avenue
 Tel. Canal 0523
 Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE

\$1.00

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Štajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"
 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

“ČRNA ŽENA”

ZGODOVINSKA
POVEST

—
Priredil Javoran

“Odkod pa je ženica dobila pismo?”
“Tudi za to sem jo vprašal. Povedala mi je, da ga ji je dal nek mlad mož in jo je tako lepo prosil, naj pismo gotovo odda oni osebi, katero kaže naslov.”

“Ali jo nisi nič drugega vprašal, Štefan?”

“Seveda sem jo. Prosil sem jo, naj mi natančno opiše onega moža in potem sem spoznal, da je bil Bregar sam.”

“Je-li še kaj posebnega vedela ženica?”

“Nič drugega nisem mogel zvedeti od nje. Rekla je, da je mož kar naenkrat prišel in jo nagovoril, in ko ji je dal pismo, je zopet takoj odšel. — Ženici seveda ni prišlo na misel, da se pismu mudi. Ker je ravno nameravala iti na sv. Višarje, je hotela med potjo oddati tudi to pismo. — Toda nekaj je prišlo vmes in mora ostati še nekaj časa doma; tako je torej meni izročila pismo, naj ga oddam.”

“Ali je bil France sam? Ali ni žena videla nikogar drugega?”

“Nikogar. — Ni videla, odkod je mož prišel, ne kam je šel — samo mudilo se mu je zelo. — Prejšnji dan je slišala, da se je na Brdih zgubil neki kmet; takoj ji je prišel na misel ta nesrečni mož, ki ji je izročil pismo; zato je poskrbela, da je mogla pismo kmalu oddati.”

“In sicer ne veš nič več, Štefan?”

“Prav nič. Včeraj zvečer sem vpraševal po Ljubljani in stikal po vseh ogljih in kotih, pa nisem niti za pičico bolj na jasnem. — Nihče ni nič vedel ali slišal.”

“Čudna je pa vendar ta stvar, zares čudna in zapletena! — In šele pismo, — nikakor si ne morem misliti, kako bi se moglo vse skupaj enotno razrešiti.”

“Jaz tudi ne vem; ampak vedno sem si mislil, da tu zadaj tiči nekaj.”

“Za božjo voljo vendar, kaj tiči za tem?”
je kriknila Zalka, ki se je ob zadnjih Štefulčkovih besedah vzdudila kakor iz globokih, težkih sanj; “Štefan, ti nekaj veš, ti nekaj veš! Pri vseh svetnikih te prosim, povej mi, kar veš, nikar me ne pusti v negotovosti!”

“Zalka, bodi pametna,” ji je odvrnil možek nekoliko vznevoljen; “če bi kaj vedel, bi ti bil že zdavnaj povedal. Imam samo tako svoje misli, ki pa niso veliko vredne, ker sem napol nor.”

“Štefan, povej vendar, kakšne misli imaš?” se je vtaknil v pogovor Anželj, “ti poznaš ljudi in v tvoji glavi zraste več, kakor kažeš na zunaj; povej, kako se ti zdi vsa stvar?”

“Ah, res je na svetu veliko prevar,” se je delal gluhega možek.

“Štefan, pojdi no, nikar se ne delaj tako nevednega!” ga je prosil Anželj, “saj vendar kar čutim, da več veš, kakor hočeš povedati.”

“Seveda je hudo, za tujo mizo se vseda-ti,” se je potajil Štefulček.

Kadar je možek začel tako vezati besede, je bil ves trud zaman; ob taki priliki ni prišlo nič več pametnega iz njegovih ust.

“Toda, Štefan, če kaj veš, bodi vendar tako dober in mi nikar ne zakrivaj še nadalje!” je vila roke in ga jokaje prosila Zalka; “poglej, usmili se moje bede, reši me negotovosti, daj, povej! — Francetovo pismo je tako čudno, prihajajo mi v glavo najraznovrstnejše misli. — Štefan, povej

za božjo voljo te prosim, pri vseh svetnikih te prosim, povej, kaj je z mojim Francetom?”

Ta jokajoča prošnja je pa na možka tako vplivala, da se je kar zganil. Resno je nagubančil čelo, si z roko nalahno pogladil po sencih se vsipajoče sive kodre, bistro premotril plakajočo ženo in ji nato začel pripovedovati:

“Zalka, gotovega res nič ne vem, ampak nekaj si domnevam. Če se le ne motim, je France še na Kranjskem in se bo svojčas zopet pokazal. Kaj ga je odvedlo z doma, je tudi zame zagonetno vprašanje; a vendar mora biti nekaj dobrega. — Zalka, saj me poznaš, jaz sem le isti napol nori in napol gluhi možek in zato premalo slišim; ampak oči imam pa kakor jastreb in vidim marsikaj podnevi in ponoči, česar drugi ljudje ne opazijo. — Pa me je tudi po vsej deželi dosti kakor slabega denarja — in zato bi moralo biti presneto čudno, da bi na svojih potih nikdar ne srečal Franceta. In če ga najdem, Zalka, se smeš name popolnoma zanesti, da ga takoj pripeljem nazaj! Dotlej pa nikar preveč ne jokaj, da ne zbolíš, ne tuhtaj in ne razmišljaj vedno naprej, saj nič ne pomaga, ampak vso zadevo izroči in prepusti ljubemu Bogu, ki čuva nad teboj. Sedaj pa: Bog te obvaruj! Jaz odpotujem takoj. Nemara me bode kmalu zopet videli in tedaj bom imel za vas gotovo kako sporočilo.”

Med temi besedami je potegnil svoj vihravi klobuk bolj globoko na čelo in urnih korakov odšel skozi vrtna vrata ne zmeče se za slovo in za pozdrave ki so mu jih izročali Zalka in njeni sorodniki na pot.

III.

Kroparski možek pa vendarle ni imel prav. Bregar že ni bil več na Kranjskem, ampak daleč na tujem. — Črna žena ga je namreč resnično odvedla s seboj. Zgodilo se je pa tako-le:

Oni večer, ko je France podil s sekuro v roki črno ženo, se je odločila zanj usoda. Črna žena je dirjala nekaj časa tako hitro pred njim, da je že skoro obupal, da bi jo mogel kje dohiteti. Jedva pa je prisopihala v gozd, je hipoma obstala. Vpehani kmet se ji je že toliko približal, da bi jo bil lahko zagrabil za roko, toda čudna postava je mahoma odskočila na stran in izginila komaj slišno ihtenje v grmovju. France ji je sledil dalje, preperelo dračje, ki je pokalo pod nogami črne žene, mu je kazalo smer, v kateri je strah drvil naprej po gozdu. Čez nekaj minut je bela postava zopet naenkrat obstala, kakih sto korakov oddaljena od Franceta. Ta je ves vznemirjen pobral precej debel kamen in zakričal:

“Stoj, sicer — !”

Za odgovor je čul le prezirajoče hohotanje in postava mu je zopet izginila izpred oči. Zdelo se mu je, kakor da se je pogreznila v zemljo.

(Dalje prihodnjic)

Roka roko umiva, pravi pregevor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list “**Am. Slovenec!**”

STAVKA PROTI VISOKI NAJEMNINI

Pontiac, Mich. — Tukajšnje unija avtomobilskega delavstva se pripravlja na novo sededo stavko; ta pa se ne bo vršila v tovarni, marveč kar na domovih delavcev. Unija je namreč proglasila, da bodo nje člani prenehali plačevati najemnino za sta-

novanja s 1. junijem, ako ne bodo do tedaj gospodarji znižali najemnine. Pri tem povdarja, da lastniki hiš niso upravičeni zahtevati več najemnine kakor en odstotek davčne vrednosti hiše; ako je torej davčna oblast določila obdavčljivo vrednost hiše na \$3,500, ne sme biti najemnina več kot \$35.

Res, prilika, kot je še niste imeli

Kupite svoj avtomobil naravnost od U. S. Auto Finance Co., največja avtomobilska finančna družba v Chicagu, in prihranite več kot polovico.

Vsak avto, ki ga prodamo, je pristno garantiran avtomobil, ki je padel nam nazaj kot lastnina.

Imamo preko 200 kar, od katerih si lahko izberete; nekatere so popolnoma nove, nikdar uporabljene, katere smo dobili v lastništvo od avtomobilskih trgovcev, ki niso mogli poravnati svojih plačil tovarni.

Dvajsetletno financiranje avtomobilov in tisoče na tisoče zadovoljnih odjemalcev je vaša garancija, da boste zadovoljni.

Vsak avto nosi našo brezpogojno 90 dnevno garancijo in 10 dni brezplačne vožnje na poskušnjo.

1937 in 1936 Buick — 1937 in 1936 Terraplanes — 1936 Chevroleti — 1936 Fordi — 1936 Plymouths — 1936 Pontiacs — 1936 Oldsmobiles — 1936 Lafayettes — 1936 Hudsons — 1936 Chryslers — 1936 Dodges — vse po polovični ceni in nekateri manj kot pol.

Imamo tudi 1933, 1934, 1935 Dodges, Buicks, Chevrolets, Fords, Nashes, Hupmobiles, Cadillacs, Packards — sploh vsak izdelek in vzorec kar, ki se izdelujejo — nad 200 kar skupno, po nič več kot \$45.

Garantiramo, da vam prihranimo več kot 50%.

Ne kupujte nove ali rabljene kare, dokler niste videli teh v resnici čudovitih prilik.

Ni vam treba plačati v gotovini

Sprejeli bomo vašo staro karo kot naplačilo in preostanek lahko plačujete v malih mesečnih obrokih celi dve leti.

Vsak avto je garantiran, da vam bo služil in vas zadovoljil na leta, ali pa se vam vrne denar.

Ne glede na to, kje živite, ne zamudite te čudovite prilike. Odprto imamo vsak večer, vključno nedelje, do 9. ure.

U. S. Auto Finance Co.

1340 W. 63rd St., Corner Loomis St., Chicago, Ill.

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno \$1.50

Broširan mehko \$1.25

V PRODAJO

smo prejeli novo angleško knjigo pod imenom:

“IF INFLATION COMES”

(Po naše: “Ako pride inflacija”)

Knjiga je velike važnosti za investitorje, ki imajo denar za investirati.

Razpravlja o preteklosti in bodočnosti. Spisal jo je sloveči ameriški ekonomist ROGERS W. BABSON.

Knjiga pove, kaj je Evropa doživela pod inflacijo. — Kaj je za pričakovati v Ameriki, ako pride inflacija.

Vsak kdor razume angleški jezik bi se jo naj naročil. Knjiga je izšla 4. marca 1937 in prvi natis je bil v par dneh ves razprodan. Drugi natis je izšel 23. marca in tretji 7. aprila 1937. Knjiga je lepo vezana v platno, vsebuje 204 strani in tiskana na lepen knjižnem papirju. S poštnino stane:

\$1.50

kateri znesek je poslati vred z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Indijanci v Mehiki.
Tri četrtine vsega prebivalstva v Mehiki je pristno indijanske krvi. Naseljenci tvorijo le četrtino. Kako je z Indijanci v Združenih državah, je znano, kake sledove le še imamo.

Luis Maria Martinez je postal nadškof v Mehiki in glava mehikanske hierarhije. Polnokrven Indijanec je. Težka naloga ga čaka. Recimo, da bi se bili naselili ob bregovih Mehike tisti ljudje, ki so se naselili na vzhodu Zedinjenih držav. Hudo svobodno so imeli na ustnicah. ampak svobodo, kakršno so le oni pojmlili, verske svobode niso poznali, ali jo zahtevali le za-se, polni klevetev so bili zoper katoliško cerkev in jo obrekovali po tedanjih manirih na Angleškem. Recimo, da bi bili ti prišli na bregove Mehike. Koliko Indijancev bi danes tam bilo? Indijanci v Mehiki imajo le katoliško cerkev zahvaliti za svoj obstanek, in pristen Indijanec jim zdaj načeljuje kot cerkvena glava. Teško bi bilo dognati, kolikor so danes Indijanci udeleženi, da je ista katoliška cerkev tam doli na potu na goro Kalvarijo, vsaj pred sedanjo vlado je brezpravna in krvavo prepranjena, ni pa še nikakor uničena. Novi nadškof stoji pred silnimi težkocami, ampak tudi tisti na vladi, ki so tako silni v preganjenju, nikakor nimajo pot z rožicami posejano, dasi bivajo v nagrabljenih palačah.

Cerkev je ohranila Indijance, morda jo ohranijo ravno ti.

Umevno. Videl sem, da so postali celo Hrvatje sami malo pozorni na neke komuniste, ki pač niso nobeni Hrvatje. Vidim iz Sente: “Po Zakonu o Zaščiti Države osudjeni su tri trgovci iz Sente sa po mesec dana zatvora i to: Klejn, Gank v Vajn.” Tako komunistična notica. V resnici so pač: “Klein, Gang in Wein.” Precej.

Pod ključem. Pod ključ pride, kdor je osumljen kakega zločina ali prestopka zoper zakon. Le tam, kjer vlada angleški vpliv, poznajo “habeas corpus” do ločbo, da se koga ne sme zapreti, dokler vsaj sum ni nekoliko tudi dokazan. Druge ne poznajo tega, zadostuje že sum, da mora pihati kašo, dokler ne pride do obravnave. Nedolžnih je brezštevilo, sam sem bil med njimi in bil pod ključem.

Komunisti se hudo pritožujejo nad Jugoslavijo, kjer je mnogo njih bratcev pod ključem. Bodo tudi nedolžni med njimi. Slovenski in hrvaški “komradi” pošiljajo od krajev, kjer še ni ključa, rezolucija na ministra Korošca.

Ne vem, če to kaj pomaga. Izgleda pa, da hočejo bolj dr. Korošca flikniti, ne ravno pomagati svojim. Popa in farja opominjajo na ljubezen do sovražnikov. Teško, da bi dr. Korošec to zapoved zamenjal, ni nobenega dvoma, da je ne, ampak oblast je oblast, in tako hudo nedolžni komunisti ne bodo. Duhovnik Korošec je eno, minister notranjih zadev je pa drugo. Komunistom gre pri njih rezolucijah za vse kaj drugega.

Niti kak minister ne more biti odgovoren za vse čine podrejenih, in tu krutega postopanja ne bo manjkalo. Dosti pišejo komunisti o takem postopanju. Tudi o tem imam nekaj izkušenj. Ko sem bil osumljen in pod ključem, se je nemški Tirolec skoroda jokal in me rotil, da naj jem polento in neko kavo, češ, “is nit schlecht, Hochwuerden.” Slovenec iz Gorice pa ga je nahrulil in nahrulil tudi mene, in v očeh mu je švigal srd do farja; hrvaški črkostavec iz Zagreba je šepnil na skrivem: “Znam, velečasni, kako ide,” drugi Hrvat pa je šel z bajonetom za menoj. Neki praporščak, sin slovenske matere, je hudo gledal izpod čela, kakor bi me ne poznal, in stotnik me je nahrulil, ko je zagledal častnik in nekaj skled, češ, da kaj takega ne sme biti, pa je prišel zopet drugi nemški stotnik iz Dunaja, in me tolažil, češ, da ima vojska železne rokavice itd. itd. Kako naj bi bil kak minister za vse podložne odgovoren?

Umevno.

Videl sem, da so postali celo Hrvatje sami malo pozorni na neke komuniste, ki pač niso nobeni Hrvatje. Vidim iz Sente: “Po Zakonu o Zaščiti Države osudjeni su tri trgovci iz Sente sa po mesec dana zatvora i to: Klejn, Gank v Vajn.” Tako komunistična notica. V resnici so pač: “Klein, Gang in Wein.” Precej.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGU

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Anton Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA
S POHIŠTVOM

Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega naroda. Poznano da prodajamo najboljše pohištvo za zelo zmerne cene in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem. Pogrebni zavod je moderno opremljen z opravami, nad 5000 pogrebov smo opremlili v zadovoljstvo našim ljudem.

6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str.
CLEVELAND, OHIO

Telefon: Henderson 2088

Tudi katoličanom
ne bo škodovalo
če se držimo gesla:

Svoji k svojim!

“Tiskarna Amerikanski Slovenec”

tiska vse vrste tiskovine, lično in točno za organizacije, društva, in posameznike. Cene zmerne delo dobro. Vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam.

1849 W. Cermak Road

Tel. Canal 5544

Chicago, Illinois